

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla Debrecenben, a 2010. január 11-én megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

végzést:

A hivatali visszaélés büntette és más bűncselekmények miatt vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2009. június 2. napján kihirdetett 3. B. 876/2006/65. számú ítéletét a fellebbezéssel érintett I. r. és II. r. vádlottak vonatkozásában helybenhagyja.

Indokolás:

A megyei bíróság a rendelkező részben megjelölt ítéletével a fellebbezéssel érintett I.r. vádlottat felbujtóként elkövetett hamis tanúzás büntette miatt 8 hónap, végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett börtönre ítélte. E vádlottat előzetes mentesítésben részesítette. Az ellene hivatali visszaélés miatt emelt vád alól felmentette. II. r. vádlottat 4 rb. - 3 esetben felbujtóként elkövetett - hamis tanúzás büntette miatt 1 év 10 hónap, végrehajtásában 4 évi próbaidőre felfüggesztett börtönre ítélte. Az ellene jövedéki orgazdaság büntette miatt emelt vád alól felmentette. Rendelkezett továbbá a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen az I.r. vádlott és védője felmentés, a II.r. vádlott és védője eltérő jogi minősítés és enyhítés végett jelentett be fellebbezést.

Az ügyész az I.r. vádlott terhére, részbeni felmentése és előzetes mentesítésben részesítése miatt, továbbá büntetésének súlyosítására irányulóan élt jogorvoslattal.

Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.318/2009/1-I. számú átiratában indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az I.r. terheltet hivatali visszaélés büntettében is mondja ki bűnösnek, büntetését súlyosítsa, a II.r. terhelt esetében pedig az első fokú határozatot hagyja helyben. A főügyészség az I.r. vádlottat érintően utalt arra, hogy a titkos információgyűjtésből származó azonos bizonyítéki kör a hivatali visszaélés büntett megállapítását is lehetővé teszi amellet, hogy az ítéleti tényállás is alkalmas annak megállapítására.

A másodfokú bíróság nyilvános ülésén a fellebbviteli főügyészség képviselője azzal tartotta fenn az ügyési jogorvoslatot, hogy I.r. vádlottat érintő előzetes mentesítést indokoltnak tartva, annak érintetlenül hagyása mellett indítványozta a súlyosítást I.r. vádlottra nézve, míg II.r. vádlottra vonatkozóan az ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A másodfokú bíróság nyilvános ülésén az I.r. vádlott védője az ügyészi állásponttól eltérően az egy magatartással megvalósított hivatali visszaélés büntette és hamis tanúzás büntettének látszólagos halmazata mellett érvelt. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság előtt képviselt álláspontjával és a perorvoslati kérelmében foglaltakkal is egyezően sérelmezte a védencével szemben elrendelt titkos információgyűjtés anyagának felhasználhatóságát, annak bizonyítékok köréből történő kirekesztését indítványozta. Előadta, hogy az ügyben eljáró nyomozóhatóság nem tett eleget haladéktalan feljelentési kötelezettségének sem amellett, hogy az I.r. vádlott elsőfokú bíróság által értékelt cselekménye helyesen a II.r. vádlott által megvalósított alapcselekményhez kapcsolódik, így bűnpártolás büntetteként minősülve egyáltalán nem teszi lehetővé a titkos információgyűjtés anyagának felhasználhatóságát az ügyben. Utalt arra is, hogy a titkos információgyűjtés kizárólag hivatali visszaélés büntettével összefüggésben lett elrendelve, amellett, hogy az elsőfokú bíróság indokolása ellentmondásos a tekintetben, hogy I.r. vádlott esetében a lehallgatási anyagot egyaránt felhasználhatónak, és fel nem használhatónak is értékeli.

A II.r. vádlott védője osztva a védőtársa által előadottakat a táblabíróság nyilvános ülésén a védelmi fellebbezését részben felmentés, részben enyhítés végett tartotta fenn. Indokként előadta, hogy a II.r. vádlott cselekménye helyesen bűnpártolás büntetteként minősülve nem teszi lehetővé a hamis tanúzás büntettének tettesi alakzataként történő értékelését is. E körben azonban a titkos információgyűjtés anyagának bizonyítékok sorából történő kirekesztése miatt a terhelt felmentése indokolt. A kiszabott büntetés enyhítését szolgáló körülményként a cselekmény elkövetése óta eltelt jelentős időmúlást, a terhelt kiskorúakról történő gondoskodását és a terheltet motiváló tényezőként a rossz értelemben vett segítő szándékot emelte ki.

A perorvoslatok nem alaposak.

Az ítélet tábla a Be. 348.§ (1) bekezdés alapján a Be. 349.§ (1) bekezdésre figyelemmel, a fellebbezéssel érintett I.r. és II.r. vádlottakra nézve teljes terjedelmében felülbírált az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárását.

Az elsőfokú bíróság perjogi hibát nem vétve az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. Az ügyben releváns bizonyítékokat beszerezte, a logika szabályainak betartásával értékelte, melynek alapján a Be. 351.§ (2) bekezdésben írt hiányosságoktól mentes mindenben megalapozott ítéleti tényállást állapított meg, mely a felülbírálat alapját képezte.

A megyei bíróság körültekintő eljárás eredményeként, helytállóan ítélte meg a titkos információgyűjtés célhoz kötöttségének megtartását. E körben a Fővárosi Bíróság titokvédelmi felügyelőjének 2006. szeptember 8. napján kiadott igazolását és ezen igazolásnak a 2007. június 15. napi kiegészítését együttesen vizsgálva alappal helyezkedett arra az álláspontra, hogy törvényesen került engedélyezésre, és az engedélyben megjelölt, majd bizonyítani kívánt bűncselekményekre vonatkozóan bizonyítékként jogszerűen is felhasználásra a titkos információgyűjtés anyaga.

Indokolását e körben az ítélet tábla pusztán a következőkkel egészíti ki az első fokú ítélet 14. oldal utolsó bekezdésétől kezdődően a 15. oldallal bezárólag.

A Fővárosi Bíróság titokvédelmi felügyelője által 2007. június 15. napján kiadott igazolás kiegészítése közokirat, melynek az abban foglaltakkal kapcsolatos teljes bizonyító erejét a védő által hivatkozottakon túl semmilyen objektív adat, körülmény, bizonyíték nem kérdőjelezte meg a büntetőeljárásban, így annak tartalma irányadóként kerülhetett értékelésre.

A titkos információgyűjtés engedélyezésének és az így szerzett információk bizonyítékként történő ügyészi felhasználásának, majd bizonyítékok sorában értékelésének időpontjai között az eljárási törvény 2006. július 1. napjától hatályosan a Be. 206/A.§ rendelkezéseivel egészült ki. [2006. évi LI. törvény]

A megyei bíróság a - Be. 11.§ (1) bekezdésére figyelemmel - a Be.206/A.§ a hatályos rendelkezéseinek alkalmazásával helyesen ítélte meg a titkos információgyűjtés eredménye felhasználásának jogosságát. A Be. 206/A.§ (2) bekezdés szerint ugyanis akivel szemben a bíróság bűnüldözési célból titkos információgyűjtést engedélyezett, az (1) bekezdésben meghatározott feltételek fennállása esetén a titkos információgyűjtés eredménye olyan bűncselekmény bizonyítására is felhasználható, amelyet az engedélyben nem jelöltek meg, feltéve, hogy a titkos adatszerzés e törvényben meghatározott feltételei ez utóbbi bűncselekmény tekintetében is fennállnak.

A Btk. 238.§ (1) bekezdés, (4) bekezdés I. fordulata szerint minősülő hamis tanúzás büntetési tétele 5 év, melyre figyelemmel a Be. 206/A.§ (1) bekezdés a) pontja folytán alkalmazandó Be. 201.§ (1) bekezdés a) pontja értelmében e bűncselekmény bizonyítására is felhasználható és bizonyítékként értékelhető volt a titkos információgyűjtés anyaga.

A Be. 206/A.§ (1) bekezdés b) pontban írt konjuktív - a bűncselekmény haladéktalan feljelentését előíró - feltétel figyelmen kívül hagyását a Be. 605.§ (2) bekezdés rendelkezése indokolta. Eszerint az e törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásban az ezt megelőzően, a korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha ezt a törvény másként szabályozza. Az engedélyezéskor is hatályos Be. 171.§ (2) bekezdés a hivatali hatáskörben tudomásra jutott bűncselekmény kapcsán előírta a feljelentési kötelezettséget, ám határidővel kapcsolatos rendelkezést a büntetőeljárási törvény egyáltalán nem tartalmazott. A feljelentési kötelezettségét a nyomozóhatóság 2005. március 31. napján teljesítette, így annak érvényessége megkérdőjelezhetetlen.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítélete 16. oldalának (4) bekezdését mellőzi.

Mindezek előrebocsátását követően, a bizonyítékok értékelésével összefüggésben osztva az elsőfokú bíróság álláspontját megállapítható, hogy a titkos információgyűjtés eredménye helyesen került felhasználásra az ügyben. A védelmi jogorvoslatok ezirányú kifogásai alaptalanok voltak.

A megyei bíróság helytállóan tulajdonított kiemelt jelentőséget II.r. vádlott bűnösségének körében az eljárás során beszerzett vádlott-társi (III., IV., VI. r.) és tanú terhelő vallomásainak, mely terhelő bizonyítékokra helyesen alapozta az ítéleti tényállást.

A megalapozott tényállásból a megyei bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és törvényes az I.r. vádlottat érintő felmentő rendelkezés is. A jogi minősítésekkel és felmentéssel kapcsolatban kifejtett indokait azonban, a következő eltérésekkel osztja az ítéletábra.

A büntetőügyben terhelt javára elkövetett hamis tanúzás büntettének és a bűnpártolás vétségének halmazata kétség kívül látszólagos. A hamis tanúvallomásra felbujtással a büntetőeljárás sikerének megghiúsítására törekvést is magában hordozva kifejtett elkövetői magatartás az átfogóbb bűncselekmény, így a hamis tanúzás büntettének ítéleti megállapítását vonhatta kizárólag maga után. I.r. vádlott bűnösségének egy bűncselekményben történő megállapítására tehát a konzumpció elve alapján kerülhetett sor.

I.r. vádlott felmentésének az elsőfokú bíróság indokolásában írt bizonyítottság hiányától teljesen eltérő okból van helye.

Az elsőfokú bíróság e körben helytelenül az ítélet 16. oldalán - helyesen a jogi indokolás körébe tartozó - kifejtett álláspontját osztva I.r. vádlott által tanúsított magatartás hivatali visszaélés bűncselekményét nem valósítja meg. Az I.r. vádlott ugyanis nem hivatalos személyként, nem a hivatali minőségével összefüggésben tudomására jutott információkkal élt vissza jogtalan előny, vagy hátrány okozásának szándékával eljárva, hanem saját élettapasztalatából, jogi ismereteiből merítkezve adott tanácsot ismerősének.

[BH.1988/336] E körben a felmentés elsődleges oka a bűncselekmény hiánya [Be. 331.§ (1) bekezdés, Be. 6.§ (3) bekezdés a) pont].

Ezt követően jegyzendő meg, hogy amennyiben bűncselekményként értékelhető lenne a cselekmény, akkor sem lett volna az I.r. vádlott terhére róható. Az ügyész által emelt olyan vád alól ugyanis, mely a Be. 206/A.§ (1) bekezdés a) pont alapján alkalmazandó Be. 201.§ (1) bekezdés pontjában írtakkal össze nem egyeztethető bűncselekményt is tartalmaz az ott írt feltételeknek megfelelő bűncselekmény mellett, akkor a titkos információgyűjtés eredményének Be. 78.§ (4) bekezdés szerinti elvetése helyett a terhelt részfelmentésének van helye. A titkos információgyűjtéssel szerzett és felhasznált bizonyítékok egysége a részfelhasználását nem teszi lehetővé. A Be. 206/A.§ (1) bekezdés a) pontban írtak hiánya ugyanakkor, a büntetőjogi felelősségre vonás speciális, eljárásjogi akadályát képező okként érvényesülve, felmentő rendelkezés meghozatalát kívánná meg. [Be. 331.§ (1) bekezdés, Be. 6.§ (3) bekezdés c) pont, Be. 201.§ (1) bekezdés]

II.r. vádlott bűnösségének hamis tanúzás büntetteként történő megállapításában az I.r. vádlott bűnössége körében kifejtettek mellett a következőkre is utalni kell. A II.r. vádlott tanúval szemben indult büntetőeljárás sikerének megghiúsítására törekedve, több alkalommal azonos cél elérése érdekében fejtett ki elkövetői magatartást. Ennek kapcsán adta át a szórakozóhelység kulcsát a sértettek értékeinek elhelyezésének biztosítása

érdekében azt a látszatot keltve, mintha azok maguktól hagyták volna ott. Majd a II.r. vádlott hamis tanúvallomást tett és más személyeket is rábírt erre (III., IV., VI.r. vádlottak). Az így, folyamatosan kifejtett magatartása kizárólag egyetlen cél, mégpedig tanúval szembeni büntetőeljárás megghiúsítása, ezáltal e személy büntetőjogi felelősségre vonás alóli mentesülése érdekében került kifejtésre. Erre figyelemmel a II.r. vádlott cselekménye természetes egységet képezve kizárólag az átfogóbb elkövetési magatartást tartalmazó hamis tanúzás büntetteként kerülhetett értékelésre. A megyei bíróság az elkövetési alakzatok helyes megállapítása mellett törvényesen minősítette tehát a II.r. vádlott cselekményeit.

A megyei bíróság az irányadó bűnösségi körülményeket kimerítően felsorolva, azokat súlyuknak megfelelően is értékelte mind I.r., mind II.r. vádlottakat érintően, mely tevékenysége során a büntetés általános és preventív céljait is kellően szolgáló tartamú szabadságvesztés büntetéseket alkalmazott, melyek felfüggesztése mellett is igazodnak a megvalósított bűncselekmények tárgyi súlyához és az elkövetők társadalomra veszélyességéhez. Így a büntetések súlyosítására, de enyhítésére sem látott alapot az ítélet tábla.

Az első fokú ítélet bűnügyi költséggel kapcsolatos rendelkezései is törvényesek.

Mindezekre figyelemmel az ítélet tábla a Be. 361.§ (1) bekezdés szerinti nyilvános ülésen eljárva a Be. 371.§ (1) bekezdés alapján a fellebbezéssel érintett vádlottakra nézve az első fokú ítélet helybenhagyásáról határozott.

Debrecen, 2010. január 11.

Dr. Kardos Sándor sk.
a tanács elnöke

dr. Gömöri Olivér sk.
a tanács tagja-előadó

dr. Háger Tamás sk.
a tanács tagja

Záradék: A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2009. június 2. napján kihirdetett 3. B.876/2006/65. számú ítélete I.r. és II.r. vádlottakra nézve jelen másodfokú végzéssel 2010. január 11. napján jogerőre emelkedett, és a felfüggesztett szabadságvesztés büntetések kivételével végrehajthatóvá vált.

Dr. Kardos Sándor sk.
a tanács elnöke

